

Les 14 – Antwoorden

Opdracht 1: Vertaal in het Hebreeuws, geef de uitspraak:

Twee benen	שְׁתֵּי רַגְלַיִם	sh'ete raglayiem
Drie vingers	שְׁלוֹשׁ אֶצְבָּעוֹת	shálosh ètsbá'ot
De ogen	הַעֵינַיִם	há'enáyiem
Deze voeten of	הָרַגְלַיִם הָאֵלֶּה	háraglayiem há'elèh
De handwijzers	הַיָּדוֹת	hayyádot
Die handen of	הַיָּדַיִם הֵן	yádayiem hen
Een paar sokken	זוג גַּרְבָּיִים	zoeg garbayiem

Opdracht 2: Geef de uitspraak, vertaal in het Nederlands:

שְׁתֵּי שִׁפְתַיִם	sh'ete s'efátayiem	Twee lippen
הַחֹמוֹתַיִם	hachomotayiem	De dubbele muur
אַרְבַּע כְּנֹפֹת	arba k'náfot	Vier hoeken
שְׁנַיִם	sh'nátayiem	Twee jaar
הַשָּׁמַיִם	hashámayiem	De hemel(en)
מְלָקָחַיִם	mèlqáchayiem	(Een) tang
זוג נְעָלַיִם	zoeg na'layiem	Een paar schoenen

Les 15 – Werkwoorden 2 – Verleden of voltooide tijd (*perfectum*)

In deze les gaat het over het *perfectum* (in het Hebreeuws: עָבַר, {ávar}, 'voorbij'), de tijd, die in het oud Hebreeuws altijd een voltooide tijd is (*ik heb gelopen, ik had gelopen*). In het moderne Hebreeuws wordt deze als een gewone verleden tijd gebruikt (*ik liep*).

De kenmerkende klinkers bij deze tijd zijn meestal **á-a**. Er bestaan enkele werkwoorden, die in de verleden tijd á-e en á-o als kenmerkende klinkers hebben.

De stam krijgt een achtervoegsel, dat (behalve bij de derde persoon) duidelijk is afgeleid van het persoonlijk voornaamwoord. Daarom wordt het persoonlijk voornaamwoord bij de eerste en tweede persoon veelal *weggelaten*; het werkwoord zegt toch wie er wordt bedoeld.

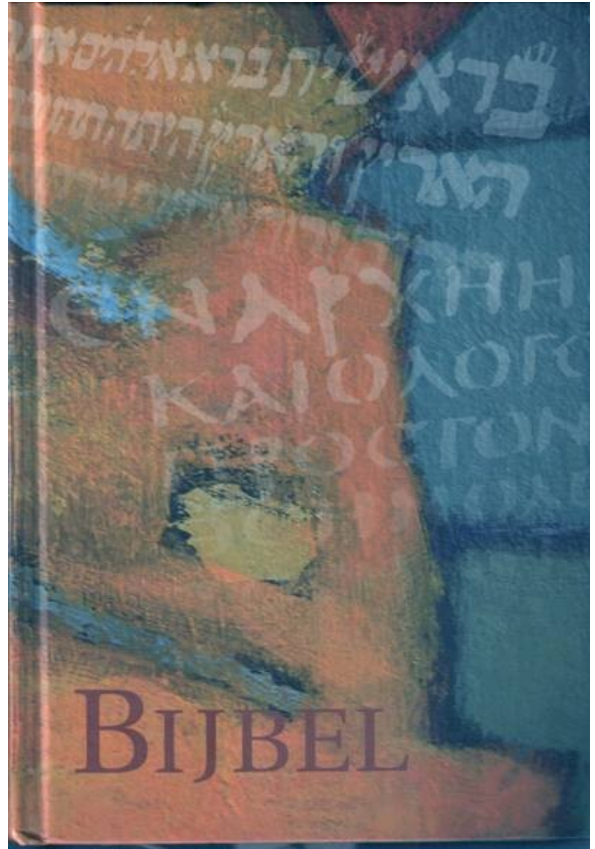
	1 – Ons vaste demonstratie-werkwoord		2 – Een ו als tweede radicaal verdwijnt		3 – Een ה als 3e radicaal verdwijnt; hulpklank i ingevoegd		
	קָטַל	Doden	קָוַם	Opstaan	קָנָה	Kopen	
Ik (m/v)	קָטַלְתִּי	qátaltie	קָוַמְתִּי	qam'tie	קָנִיתִי	qánitie	אָנִי a'nie
Jij (m)	קָטַלְתָּ	qátalta	קָוַמְתָּ	qam'tá	קָנִיתָ	qánitá	אַתָּה attáh
Jij (v)	קָטַלְתְּ	qátalt	קָוַמְתְּ	qamt	קָנִיתְּ	qániet	אַתְּ at
Hij	קָטַל	qátal	קָוַם	qám	קָנָה	qánáh	הוּא hoe
Zij	קָטְלָה	qátláh	קָוְמָה	qámáh	קָנְתָה	qán'táh	הִיא hie
Wij (m/v)	קָטַלְנוּ	qátalnoe	קָוַמְנוּ	qam'noe	קָנִינוּ	qáninoe	אָנַחְנוּ a'nachnoe
Jullie (m)	קָטַלְתֶּם	q'ataltèm *	קָוַמְתֶּם	qamtèm	קָנִיתֶם	q'énitèm	אַתֶּם attèm
Jullie (v)	קָטַלְתֶּן	q'ataltèn *	קָוַמְתֶּן	qamtèn	קָנִיתֶן	q'énitèn	אַתֶּן attèn
Zij (m)	קָטְלוּ	qátloe	קָוְמוּ	qámoe	קָנוּ	qánoe	הֵם hem
Zij (v)	קָטְלוּ	qátloe	קָוְמוּ	qámoe	קָנוּ	qánoe	הֵן hen

* De uitgangen תּוּ en תְּן krijgen altijd de klemtoon, de eerste klank vervluchtigt van וּ tot ו . Maar in het hedendaagse spraakgebruik zegt men toch vaak qátaltèm en qátaltèn.

- Indien de eerste radicaal een keelletter is (ע,נ,ה,א), dan krijgt deze bij 'jullie' (m+v) gewoonlijk een korte A-klank, אָ, in plaats van een shewa.
- Is de tweede radicaal een keelletter, dan krijgt deze bij 'zij' (enkelvoud en meervoud) een korte A-klank, אָ .
- De klemtoon ligt gewoonlijk bij de tweede stamletter; zie onderstreepte lettergrepen.
- Bij uitgangen op הּ en וּ, die uitsluitend bestaan uit een klank, verschuift de klemtoon daarheen en vervluchtigt de tweede klank tot een veelal klankloze shewa וּ .
- Eindigt het werkwoord op een תּ, dan vervalt de תּ in de uitgangen.

Woordenschat

קָטַל	qátal	Doden
קָנָה	qánáh	Kopen
קוּם	qoem	Opstaan
דָּבַר	dávar (m)	Woord, ding דְּבָרִים d'eváriem
סֵפֶר	sefèr (m)	Boek סֵפָרִים sefáriem
Enkele werkwoorden, die voorkomen in Genesis 1:		
בָּרָא	bárá	Scheppen
אָמַר	ámar	Zeggen
קָרָא	qará	Lezen, roepen, noemen

Opdracht 1: Afgebeeld is de omslag van de Nieuwe Bijbelvertaling, waarop de beginwoorden van Genesis en het Johannes-evangelie staan afgebeeld, beide beginnend met *In het begin*. Zoek hier het woord בָּרָא , schiep.

Opdracht 2: Geef de vertaling en de uitspraak

- Ik lees een boek .....
- Ik las een boek .....
- Zij zegt een woord .....
- Zij zei een woord .....
- Hij koopt een boek .....
- אָכַלְתָּ לֶחֶם [אָתָּה] .....
- אֲנַחְנוּ שְׂתִינוּ תָה [אֲנַחְנוּ] .....
- אֲכַלְנוּ בִּיצִים [אֲנַחְנוּ] .....

Opdracht 3: Geef van deze vier werkwoorden de complete verleden tijd.

	בָּרָא Scheppen	אָכַל Eten	שָׁתָה Drinken	אָמַר Zeggen
Ik (m/v)	.....	.....	.....	.....
Jij (m)	.....	.....	.....	.....
Jij (v)	.....	.....	.....	.....
Hij	.....	.....	.....	.....
Zij	.....	.....	.....	.....
Wij (m/v)	.....	.....	.....	.....
Jullie (m)	.....	.....	.....	.....
Jullie (v)	.....	.....	.....	.....
Zij (m)	.....	.....	.....	.....
Zij (v)	.....	.....	.....	.....

Bronnen: cursus van ds. Wuister; Leerboek der Hebreeuwsche Taal, rabijn S.Ph. de Vries; millon; Hebrew Verb Tables, Tarmon & Uval. Deze Introductiecursus Hebreeuws behoort bij de [Israël-weekbrief](#) en kan als [PDF-document](#) worden afgedrukt. **Zie ook:** [Les_25](#), woordenlijst t/m les 25.